

Amsterdams Instituut voor Gezins- en Relatietherapie
Prinsengracht 697 1017 JV Amsterdam, tel 020-6122065 fax 020-3304390

SPECIALISTISCHE CURSUS PARTNER-RELATIETHERAPIE I
2017-2019

I. PRAKTISCHE INFORMATIE.

opleiders: R. Graaff, M. Ploegmakers-Burg, C. de Jong met gastdocenten

plaats: Amsterdams Instituut voor Gezins- en Relatietherapie,
Prinsengracht 697 1017 JV Amsterdam.

duur: De totale opleidingsduur deel I is 40 uur.

startdatum: maart 2019

frequentie: specialistische cursus 2-wekelijks op woensdag

tijd: 10 opleidingsdagdelen van 4 uur woensdagochtend van 9-13 uur, met
onderbreking gedurende de zomerperiode.

specialistische cursus 40 uur: maart tot september 2019

kosten: specialisatie deel I € 1650,-

voorwaarden: de cursus is erkend als specialistische cursus in het kader van het NVRG-opleidingstraject voor psychiaters, psychologen, artsen, spv-en en maatschappelijk werkenden die minimaal de 132-uurs basisopleiding systeemtherapie hebben gevolgd en werkzaam zijn in de GGZ en in de praktijk werken met (echt)paren en gezinnen.

De cursus is toegankelijk voor psychiaters, psychologen, artsen, spv-en en maatschappelijk werkenden werkzaam in GGZ

doelstelling: Het doel van de cursus is om de theoretische kennis van, vaardigheden in en reflectie over de systeemtheoretische partnerrelatietherapie in die mate te ontwikkelen dat de cursist in staat is op zelfstandige en professionele wijze gezins- en relatietherapieën te kunnen uitvoeren.

toetsing en evaluatie: ieder cursusdeel wordt afgesloten met een evaluatie. Evaluatie vindt plaats middels presentie, huiswerkopdrachten en voorbereidingen van de studiedagen en inbreng van eigen casuïstiek en werkzaamheden.

Tevens sluiten de deelnemers de cursus af met een presentatie over de leerstof en de doorgemaakte ontwikkeling.

aantal deelnemers: maximaal 16

erkenning en accreditatie: accreditatie wordt gebruikelijk toegekend en is aangevraagd voor NVRG en NVvP en overige relevante beroepsverenigingen.

Status erkenning en accreditatie:
 NVvP (psychiaters): accreditatie aangevraagd

II. OPLEIDINGSVISIE

De opleiding wordt aangeboden als een vervolg op de tevens bij ons instituut geboden basisopleiding systeemtherapie. Inhoudelijk is de totale opleiding opgebouwd uit een aantal deelelementen. Deze deelelementen dragen ieder bij aan het leren denken en werken vanuit verschillende systemische invalshoeken. In de samenhang tussen kennisoverdracht, het oefenen en ontwikkelen van vaardigheden en een supervisietraject worden de deelnemers gestimuleerd tot het verder reflecteren omtrent en ontwikkelen van de eigen en persoonlijke werkstijl. Er wordt, bijvoorbeeld aan de hand van de stromingen in de geschiedenis van de systeemtherapie, expliciet aandacht besteed aan de rol en positie van de therapeut in het psychotherapeutisch proces. Het is uitdrukkelijk een doelstelling van de cursus om, door middel van een (vak)breed en gedifferentieerd aanbod, een bijdrage te leveren aan de ontwikkeling van de persoonlijke en eigen therapiestijl van de deelnemer.

In verband met de aandacht voor hiermee gepaard gaande aspecten van het leergroepsproces, is gekozen voor een onderwijsmodel waarin altijd twee opleiders aanwezig zijn, waarbij de een zich meer op de inhoud kan richten, de ander op de procesmatige aspecten. Tegelijkertijd biedt dit samenwerkingsmodel een leermogelijkheid door “modeling”. Bij het bespreken van het onderwerp “co-therapie” komt deze samenwerking meer expliciet aan de orde.

Naast de ontwikkeling van de eigen persoonlijke therapiestijl, biedt de opleiding op verschillende wijzen aandacht aan het bevorderen van een professionele inbedding en positionering van de systeemtherapeut in diens werksetting. Er wordt bijvoorbeeld uitdrukkelijk aandacht besteed aan de wijze van communiceren omtrent behandelingen, de transculturele context, samenwerken en systemische aspecten van het werken in instellingen.

Met de opleiders en supervisoren vindt gedurende de gehele opleiding frequente tussentijdse evaluatie omtrent inhoud en proces van de opleiding en de ontwikkeling van de deelnemers plaats. De opleidingsbijeenkomsten worden hiertoe per keer aan de hand van een korte schriftelijke vragenlijst door de deelnemers geëvalueerd.

Algemene aandachtspunten zijn:

1. de normale gezinsontwikkeling, het transculturele en levensfaseperspectief, de ontwikkelingsgeschiedenis en wetenschappelijke onderbouwing van de systeemtherapie. Hierbij zijn leeraspecten omtrent normaliseren, onpathologiseren en bevorderen van antropologische nieuwsgierigheid van belang.
2. de verschillende modellen en stromingen uit de geschiedenis van de systeemtherapie komen aan de orde, met bijpassende technieken. De meer integratieve, narratieve en postmoderne concepten en aandacht voor de positie van de therapeut in het psychotherapeutisch proces komen frequent in de opleiding aan de hand van literatuur en voorbeelden aan de orde.
3. veel gebruikte technieken en interventies, waaronder ook nonverbale therapievormen.

4. ruimte voor eigen casuïstiek met aandacht voor de professionele positionering van de deelnemer in een psychotherapeutisch en psychiatrisch georiënteerde werksetting.
5. expliciete aandacht voor vragen waarmee systeemtherapeuten veelvuldig worden geconfronteerd ten aanzien van cultuur, gender, migratie, geweld, ziekte en traumatisering. Ook wordt daarbij aandacht besteed aan samenwerking en inbedding in de eigen werksetting.

In de specialistische cursus PRT is op continue wijze aandacht voor de voortgang van de professionele ontwikkeling van de cursisten. Inhoudelijk worden verschillende aspecten van de basisopleiding verder uitgediept. Hierbij is opnieuw specifieke aandacht voor de positionering van de therapeut, zowel in de therapiesituatie, in co-therapie als in de werksetting.

Vanuit het partnerrelatieperspectief worden de theorie, vaardigheden en veel gebruikte interventies bij vaak voorkomende systeemproblematiek belicht. Hierbij worden, naast partnerrelatieproblemen ook andere dyadische interacties, bijvoorbeeld tussen ouder en kind, en met het grotere familiesysteem samenhangende systeemaspecten verder uitgediept.

De specialistische cursus bestaat uit 2 gedeeltes, die na elkaar kunnen worden gevolgd:

In deel I komen aan de orde:

1. Psychodynamische, interactionele en intergenerationele aspecten van paarvorming
2. Benaderen en behandelen van relationele problematiek vanuit de verschillende gezinstherapeutische stromingen en referentiekaders.
3. Samenhang tussen partnerrelatie-, intergenerationele en opvoedingsproblemen.

In deel II komen aan de orde:

1. Veel voorkomende partnerrelatieproblematiek en interventies.
2. Actuele ontwikkelingen in de partnerrelatietherapie
3. Samenwerkingsmodellen

III. SPECIFIEKE LEERDOELEN SPECIALISTISCHE CURSUS

Ten aanzien van de specialistische cursus zijn aanvullende aan de basisopleiding leerdoelen geformuleerd, namelijk:

Theoretisch, technisch en persoonlijk reflecteren op het therapeutische proces in PRT en het vergroten van kennis en verbeteren van de therapeutische vaardigheden en persoonlijk functioneren in PRT

Dit betekent dat aan de orde komen:

- * de culturele en maatschappelijke context van het paar en de hulpvraag waarmee zij zich aanmelden,
- * de individuele ontwikkeling en eventuele psychopathologie van beide partners,
- * de interactie, communicatie en taken van het paar gerelateerd aan de levenscyclus.
- * de intergenerationele achtergrond van beide partners m.b.t. beliefssystemen over cultuur, gender, rol van ouders en herhalingspatronen n.a.v. life-events
- * research en behandelmodellen vanuit verschillende perspectieven

- * kwetsbaarheidscyclus
- * opvoedingsproblemen en ouderbegeleiding
- * de therapeutische relatie en hoe deze te hanteren
- * gespreks- en systeemtherapeutische vaardigheden
- * veel voorkomende probleemgebieden, themata, systeemtherapeutische technieken en behandelstrategieën
- * actuele ontwikkelingen en onderzoek in de partnerrelatietherapie

IV. WERKWIJZE TIJDENS DE OPLEIDING

Opbouw van de cursus:

Bij iedere cursusbijeenkomst zijn 2 opleiders en eventuele gastdocenten aanwezig. Voor iedere bijeenkomst krijgen de deelnemers een literatuurmap waarin een keuze is gemaakt uit de relevante literatuur. De voorbereidingstijd per keer bedraagt gemiddeld 4 à 5 uur.

Elke cursusochtend kent een deel literatuurbespreking en een deel praktische vaardigheden. De literatuurbespreking wordt voorbereid door een tweetal deelnemers die een samenvatting leveren van het gelezene en de discussie voorbereiden. Door de cursisten wordt beurtelings een verslag gemaakt.

De oefening in praktische vaardigheden zal vooral gaan aan de hand van praktische oefeningen, rollenspelen, het bekijken van videobanden en eigen opnames van therapieën. Tevens wordt geoefend met het one-way screen, het doen van interventies en het vormen van en samenwerken in een team.

Iedere cursist presenteert gedurende de cursus minimaal een eigen videoband als oefenmateriaal.

Toetsing en evaluatie:

Iedere bijeenkomst wordt voorbereid door 2 cursisten. Iedere bijeenkomst levert de cursist een kort overzicht van plus- en minpunten van de gelezen literatuur. Per toerbeurt worden samenvattingen van de literatuur en verslagen van de bijeenkomsten gemaakt. Ieders bijdrage wordt bijgehouden middels een presentie- en activiteitenlijst. Aan het einde van ieder cursusdeel vindt een evaluatie van de deelnemers afzonderlijk en de cursus plaats. Daarbij levert de cursist een casus in aan de hand waarvan aangegeven wordt wat men geleerd heeft en wat de leerpunten zijn.

Tevens geeft iedere cursist aan het einde van de opleiding een videopresentatie over door hem of haar behandelde echtparen. In de videopresentatie moet iets zichtbaar worden van het proces dat echtpaar en cursist hebben doorgemaakt. Daarbij hoort een schriftelijk deel met genogram, uitleg en vraagstelling van de cursist.

Deze presentaties dienen als afsluiting en beoordeling.

Supervisie:

In het kader van het NVRG-opleidingstraject wordt geadviseerd deel te nemen aan groepssupervisie, die parallel aan de opleiding wordt aangeboden. Het volgen van supervisie tijdens de opleiding bevordert een integratie van kennis, vaardigheden en attitude. De kosten van de supervisie zijn niet bij de prijs van de opleiding inbegrepen.

V. PROGRAMMA.

SPECIALISTISCHE CURSUS DEEL I.

CURSUS PARTNERRELATIETHERAPIE DEEL I

Dagdeel 1: De historische en culturele context van paartherapie, het romantisch ideaal en de plaats van de seksualiteit

Dagdeel 2: Het transgenerationale perspectief

Dagdeel 3: Het integratieve perspectief: de kwetsbaarheidscyclus

Dagdeel 4 & 5: Het research based perspectief: John & Julie Gottman

Dagdeel 6 & 7: Het hechtingsperspectief

Dagdeel 8: Het narratieve & dialogische perspectief

Dagdeel 9: Communicatie en interactie: de schatkist

Dagdeel 10: Integratief perspectief; evaluatie en afsluiting

AFSLUITING EN EVALUATIE SPECIALISTISCHE CURSUS DEEL I